

Gør det selv
– og spar over **25.000,-**

A photograph showing two men on a roof. One man, wearing a red shirt and safety glasses, is using a Metabo power drill to work on a blue corrugated metal roof. The other man, wearing a blue shirt and safety glasses, is smiling and looking on. The background shows green trees and a clear blue sky.

Et klassisk bølgeeternit-tag passer til de fleste parcelhuse. Det er nemt at lægge og fås i mange varianter. Og så sparer du en anelig formue, hvis du vælger at bruge et par uger på at lægge taget selv.

Det er nok den mest almindelige type tag i Danmark: det bølgede tag af eternit (fiber-cement). En overgang var det uglest, fordi nogle producenter fik problemer, da de ikke længere måtte forstærke pladerne med asbestfibre. Men i dag er tagpladerne stærke nok til at afføde 15 års fabriksgaranti – og eksperter forventer om en reel levetid på op mod 50 eller måske endda 60 år.

Her viser vi dig, hvor nemt du kan lægge tagpladerne og rygningen oven på et hus, hvor der allerede er etableret undertag og lægteskelet. Undertaget er

ikke et krav, men en god idé. Lægteskelettet kan du lægge efter tagproducentens anvisninger og få trin for trin-vejledning på www.goerdetselv.dk. Søg på "tag til de næste 100 år".

Tagpladerne er tilpasset, så de, der skal lægges yderst i hver side, er uden tilskæringer (fuldkantede), mens de, der skal placeres imellem de to yderste rækker, er tilpasset. Det betyder, at to af hjørnerne er skåret af, fordi det giver det pæneste resultat, når pladerne lægges oven på hinanden. På de "fuldkantede" plader må du selv skære et enkelt hjørne af.

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Erfaring med større byggeopgaver er en fordel, men følger du vejledningen og producentens anvisninger, er det faktisk ikke så svært.

TIDSFORBRUG:

Du kan godt sætte 2 ugers sommerferie af – og alliere dig med en makker.

PRIS: Cirka 20.000 kroner

Det er klogt at være to mand om arbejdet. Ved en taghældning på over 30 grader er det helt nødvendigt.

LET, NEMT OG HURTIGT

Klassisk tag til ethvert hus

Klassisk tag i mange farver

Der er mange varianter af taget – både bølgestørrelse og farve kan varieres.

Et bølgeeternit-tag er ikke bare et bølgeeternit-tag. Der findes flere varianter og mange farver. **Typerne B6 og B7 er de mest almindelige** til parcelhuse. B6 har 147 mm imellem bølgerne, mens der på typen B7 er 172 mm imellem. Valget er en smagssag.

Farvevalget er stort. Herover kan du se Cembrits mange muligheder. Andre producenter kan have lidt andre farver i sortimentet, men **de klassiske farver er sort, grå og teglstensrød**. Du kan også vælge ubehandlede tagplader. De bruges dog mest på industribygninger.

Rullestillads med støtteben

Det fleksible rullestillads er en stor hjælp på gavlen, hvor vi skal stå, når vi lægger tag og siden hen monterer vindskeider. Det høje stillads har støtteben.

Smart hjælper

Med forsatsen her kan du både bore for og skrue skrueerne i taget. Dimsen, der kan købes hos Cembrit sammen med taget, kan anbefales.

Skrueerne med gummiskive sikrer, at samlingerne er tætte.

Hvad gør jeg hvis huset ikke er i vinkel?

Det er vigtigt, at du ikke benytter "cowboytricks" som fx at skubbe eller trække i pladerne for at udligne skævheder. Pladerne skal falde godt ind i hinanden, så de holder tæt. Hvis du vælger at lade pladerne "tanne" en smule (altså ligge en smule skævt) og så senere skærer dem til ved tagfoden, skal du være opmærksom på, at alle rækkerne op til kip ligeledes kommer til at "tanne".

1. I vindskedeprofilerne kan du "snyde" en lille smule, så der er lidt mere luft foroven end forneden eller omvendt.
2. Du kan ændre på udhængen, så vindsmeden bliver i vinkel på tagfoden, eller
3. Du kan lade pladerne "tanne" en lille smule ved tagfod og så skære dem til efterfølgende.

Forberedelse

Taglægningen er ikke særlig svær, men den kræver, at du er nøjagtig. Enhver skævhed her vil blive mangedoblet hen ad det lange tag.

Taglæggerne er lagt efter tagproducentens anvisninger, og vi er klar.

Vi starter med vindskedeprofiler i begge sider af taget. Det er bekosteligt, men det giver et godt udgangspunkt for oplægningen af taget og sikrer en tæt afslutning langs vindskejerne.

Når profilerne er sat fast, skal du tjekke, om dit tag er i vinkel i begge sider.

Mærk op på lægterne, inden du fortsætter, så du kan styre tagpladerne.

1 På vindsmeden monterer vi to vindskedeprofiler. Lad bunden af det ene profil gå ud i tagrenden, så vandet kan blive ført væk fra taget. Hvis der ikke er fodblik på din tagfod (som her), skal profilet gå cirka 5,5 cm ud i tagrenden.

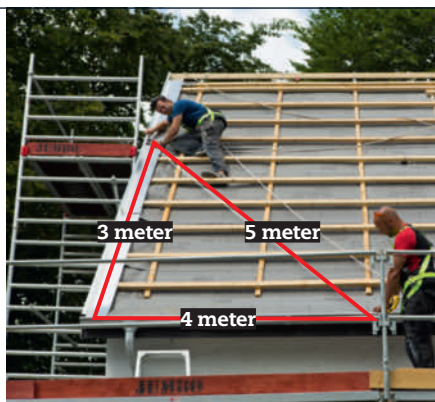
2 Det første profil presses ned over vindsmeden og skrues fast i hver enkelt lægte. Det efterfølgende profil stødes ind i det første. De er lavet, så de passer sammen. Bemærk, at der skal bruges forskellige profiler til hhv. venstre og højre.

Bukkestillads og faldsikringer

Det første, vi skal have på plads, er et godt stillads. Langs facaden skal vi have forankret et ordentligt bukkestillads. Det giver os dels noget at arbejde fra, når vi skal til ved tagfoden, dels sikrer det en sikker vej ned på jorden – og begrænser et evt. fald, hvis uheldet skulle være ude.

Vi har desuden sørget for faldsikringsliner og -seler, præcis som Arbejdstilsynet ville kræve på en byggeplads. Der er langt ned til jorden, så det er investeringen værd.

Stilladset gør det nemt at komme til at arbejde ved tagfoden.

3 Er tagfladen i vinkel? Vindskeden skal helst stå i en 90 graders vinkel på tagfoden i begge sider af taget. Mål tre meter op langs vindskeden og fire meter hen langs tagfoden. Har du nøjagtigt 5 m mellem de to punkter, er huset i vinkel.

Brug stregerne til jævnligt at kontrollere, om tagpladerne flugter.

4 Sæt kontrolmærker på lægterne. Mål hhv. oppe ved kip (tagryggen) og nede ved tagfoden. Sæt mærker 1/3 og 2/3 inde fra gavlen begge steder. Træk en linje lodret gennem mærkerne med en kridtsnor.

5 Et tætningsbånd oven på vindskedeprofilet sikrer effektivt mod fygesne og slagregn. Båndet skal monteres, så bunden af den første bølge ligger lige oven på båndet.

Første række

Endnu en gang: tungen lige i munden. Er du præcis her i første række, går resten næsten af sig selv.

Det er en god idé at lave en prøveoplægning af tagpladerne, inden du går videre, så du ved, hvordan det går op. Det kræver de plader, der er forboret, og hvor hjørnerne er afskåret fra fabrikken.

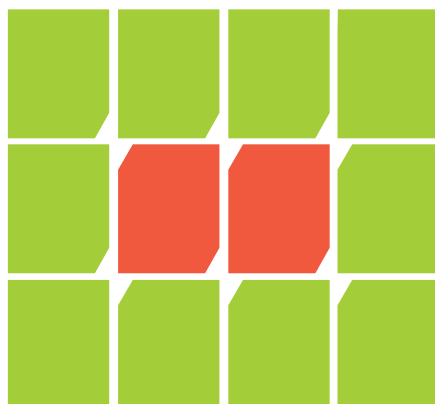
Læg to plader i højden og fire i længderetningen. Mål så afstanden fra toppen af den første bølge til toppen af den sidste bølge. Divider med 4, så ved du, hvor meget en hel plade fylder i bredden, og kan regne ud, hvor du skal starte og slutte. Sidste plade skal minimum være tre buer bred. Første plade er fuldkantet.

Øverste mand holder pladen på plads, mens nederste mand skruer den fast.

3 Læg pladen op på plads.

Underkanten af denne plade skal passe med de nederste anslagsmærker på pladen under. Pas på, at du ikke ødelægger tætningssånden på den første plade.

På denne forsimplede skitse kan du se, hvordan tagpladerne skal tilpasses. De røde (alle dem i midten af taget) er skåret til på fabrikken. De grønne skal have skåret hjørner af som vist. Brug en af midterpladerne som skabelon.

Strimlen skal bruges igen, når næste række lægges, så lad det foldede stykke sidde.

1 Tryk en skumstrimmel på pladen, så det passer med den øverste række anslagsmærker, der er trykt i tagpladen. Sæt den på fra venstre mod højre, og lad den være cirka 20 cm for lang. Fold nu flappen sammen, så den bliver dobbelt.

Pas på ikke at skrue så hårdt, at pladen bliver sat skævt fast.

4 Skru pladerne fast. Skruerne skal placeres i toppen af hhv. tredje bølge fra højre og anden bølge fra venstre. Bor et 8 mm hul, og skru så tagskruen med alu- og tætningsskiven i bund, så skiven former sig efter toppen af bølgen og pladen er fikseret.

6 Den øverste plade skal typisk saves til, så den passer i toppen. Fordi vi senere skal have en konisk rygning på, skal vi bruge en fuldkantet plade. Pladen skal mangle ca. 1-2 cm i at nå op til kipplanken. Husk at skære det nederste højre hjørne af.

En rundsavsklinge til fibercement klarer tilskæringen.

Nederste højre hjørne skæres af.

2 Næste plade skal skæres til, inden den kan lægges op. Den skal nemlig være fuldkantet, men mangle et hjørne ligesom alle de plader, der ikke ligger ud til tagkanten. Mærk op på pladen ved at lægge en af de tilpassede plader ovenpå.

Husk skumstrimmel mellem pladerne, og fold strimlen som ved første plade.

5 Fortsæt med 3. og 4. plade. Inden hver plade skrues fast, skal nederste mand "kigge retning": Han stiller sig nede på stilladset og flugter op langs en bølge i rækken. Er noget ikke helt lige, kan et par skruer løsnes og pladen skubbes på plads.

7 Læg øverste plade på, og skru den fast. Nu er første række lagt, og du er klar til den næste række.

Anden række

Nu er turen kommet til anden række. Her starter vi igen med en fuldkantet plade nede ved tagfoden. Det betyder, at vi selv må skære øverste venstre hjørne af af hensyn til æstetikken. Når pladerne er malede som her, er det vigtigt at male savsnittet med producentens reparationsmaling, ellers bliver det grimt.

Det er vigtigt løbende at kontrollere, at tagpladerne ligger pænt; se efter, at de flugter, når du står nede på stilladset og kigger op ad taget, og tag kontrolmål fra tagkanten og ind i tre højder.

Mal savsnittet med reparationsmaling, ellers bliver det grimt.

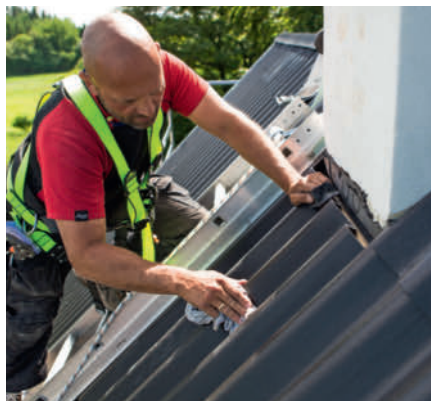
1 Første plade er fuldkantet. Øverste venstre hjørne skal skæres af. Brug en af de afskårne plader som skabelon. Fold den lille 10 cm tætningsflap ned i samlingen mellem de to plader.

2 Læg de følgende rækker. Nu skal du bruge de plader, hvor fabrikken i forvejen har skåret to af hjørnerne af og forboret fire huller. Vær igennem hele processen omhyggelig med pladernes retning, skumbånd og fastgørelse.

3 Pas tagpladerne til rundt om skorstenen. De skal mangle 1-2 cm i at nå skorstenens murværk. Sørg for, at pladerne bliver skruet ordentligt fast rundt om skorstenen, selv om det ikke lige passer med skruerne i rækkerne nedad.

4 Vask skærestøv af undervejs. Hvis du lader det ligge, brænder det fast og ødelægger udseendet på de flotte tagplader, så hav en klud med dig.

5 Sørg for at holde en flot flugt i hver række. Vær flittig til at "kigge retning". Brug den tid, det tager at få samlingerne tætte og alle pladerne til at ligge smukt i flugt op ad taget. Tag indimellem kontrolmål fra tagkanten og ind.

Sidste række

I sidste række skal vi igen have fat i de fuldkantede plader, der skal have skåret et hjørne af med rundsaven.

Sidste række skal skæres til i bredden, så den dækker det sidste stykke af taget.

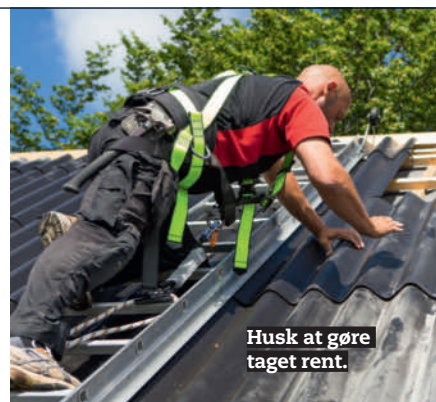
Når du skal måle bredden af den sidste række, skal du altid måle fra toppen af den sidste bølge i foregående række.

Mål fra toppen af bølgen og til dit afslutningspunkt, så har du bredden på den plade, der skal skæres til.

Har taget, som her, høj rejsning, skal der en tagstige til for at montere den sidste række plader, da der ikke er frie lægter at stå og gå på. Du kan leje en rygningstige til formålet.

1 Mål pladen, og streg op. Pladen skal ligge, så den afslutter taget præcis som i tagets anden side.

Husk at gøre taget rent.

2 Skru pladen fast i den næstsidste bølge på den foregående plade. Du må ikke bore ude i vindskedeprofilet. Det fungerer som en slags skotrende og er ikke meget bevendt, hvis der er huller i det.

Rygning

Når tagpladerne er lagt, skal der rygning på. Vi har valgt at udstyre taget med en konisk rygning. Det giver en elegant afslutning, synes vi. Du kan også vælge en vinkelrygning eller en særligt bølget variant, hvis du synes bedre om det.

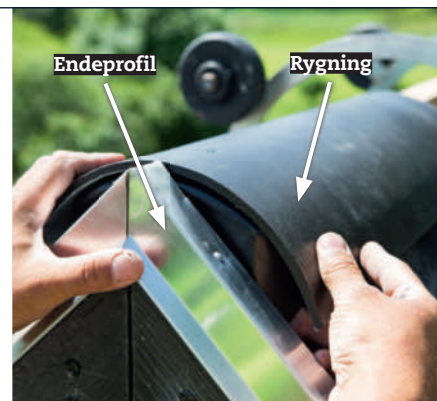
Rygningsbåndet er udstyret med en perforeret gummiside til begge sider af taget. Herved bliver tagrummet ventileret iht. gældende dansk lovgivning.

Besøg Cembrits hjemmeside, og lav en simpel beregning på ventilationskravene på netop dit hus.

Husk, at der skal lægges skumbånd i overlægget mellem rygningspladerne for at sikre mod fygesne og slagregn.

1 Start med et plastendeprofil. Det skal lukke rygningen i gavlen, så det ikke kan fyge ind den vej. Mærk op efter kipplanken, og skær den til med en stiksav.

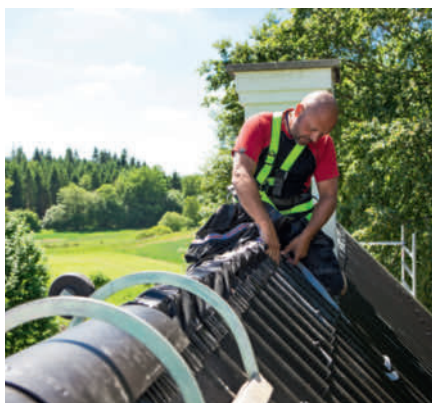

2 Læg endeprofilen og en rygning op på kipplanken, så det ligger, hvor det skal. Hvis det ikke passer fuldstændigt, har du mulighed for at rette det en smule til. Tag begge dele af igen.

Brug en malet stålskrue fra Cembrit (CI-SW) eller en malet tagskrue.

4 Læg endeprofilen og en rygning op igen. Vend rygningen, så den bredeste ende vender ud mod gavlen. Ret det ind, så det flugter hen langs kippen, og skru den yderste ende af rygningen fast.

5 Læg en hel stribe rygninger op, hvis det ikke blæser for meget. Ret dem ind, så de ligger i en flot flugt fra ende til anden. I overlæggene skal du tætnes med det samme skumbånd, som du har benyttet mellem tagpladerne.

6 Skær rygninger til omkring skorstenen og ved gavlen. Vær opmærksom på, at du ikke ender med en lille stump rygning; du har mulighed for at justere en smule i overlægget på samtlige rygninger, så du undgår det.

Tagtrin

Til sidst skal vi have monteret tagtrin, så skorstensfejerens kan komme op af skorstenen uden fremover at være nødt til at bruge en tagstige. Så risikerer vi heller ikke, at han ridser det nye flotte tag på vej op ad taget.

Tagtrinene består blot af en vinkel, der skrues fast gennem tagpladerne og ned i lægterne. Det er en diskret løsning, der giver fin støtte til skorstensfejerens ene eller to årlige ture på taget, samt hvis du selv skal op for at tjekke rygningen.

Trinene skrues du fast med de samme skrues med gummiskive, som du har brugt til tagpladerne.

1 Skru det nederste trin på den nederste lægte. Bor for med et universalbor. Skrueene skal skrues gennem trinets og toppen af bølgen.

2 Der skal sidde et trin i hvert overlæg mellem tagplader og et i mellemlægten midt på tagplade.

Pres plissékanten forsigtigt ned i bølgerne, så den har fat i sin fulde længde.

3 Klæb rygningssbånd på. Båndet er 360 mm bredt og består af perforeret gummi, der sikrer ventilation, og pulverlakeret aluplissé langs kanten. Klæb det først på kipplanken, og klæb derefter en side fast ad gangen.

7 Når rygningerne ligger nøjagtigt, som de skal, og med skumbånd i hvert overlæg, skruer du dem fast i overlægget 2 cm fra kanten. Ligesom tagpladerne skal rygningerne skrues fast uden dog at mase dem.

DET HAR VI BRUGT

Materialer (her fra Cembrit)

- Tagplader B65 1220 mm FK
- Konisk rygning, 480/190 mm
- Rygningsbånd, rl. a 5 m
- Endeprofil t. konisk rygning, 48/19
- Tagskruer, pk./100 stk.
- EPDM-skiver, 10 x 3,5 x 2 mm, ps. a 50 stk.
- CL-SW 4,5 x 41 mm skruer
- Plastklods B6 m. vent., 16 stk.
- PVC-skumstrimler, 4,5 x 9 mm
- Cembrit tagtrin

- Vindskedeprofil, blankt alu, venstre
- Vindskedeprofil, blankt alu, højre

Desuden:

- Reparationsmaling

Specialværktøj

- Rundsavsklinge til fibercement
- Bore/skrueforsats
- Stillads
- Rygningsstige
- Faldsikringssele og -liner

WWW

Inddækning af skorstenen.

Omkring skorstenen skal der laves en inddækning. Tagproducenterne har udførlige vejledninger, se for eksempel www.cembrit.dk – kig under "privatkunde", "tagbeklædning", "bølgeplader", "B65".

Så holder taget med garanti de næste 15 år – og sandsynligvis også tre til fire gange så længe.

Dato: 1/4-2014

Faktura No. **01600**

PROJEKT: **Taglægning**

Materialer:

Cembrit B65-tag til 80 m ² tag	19.000,00
---	-----------

Arbejdsløn ifølge tilbud:

56 timer a 462,50	25.900,00
-------------------	-----------

Vi sparede

44.900,00

Arbejdslønnen er skønnet efter tilbud fra en håndværksmester. Alle priser er med moms.